

Số: /SVHTTDL-QLVH₁
V/v chuẩn bị nội dung trả lời chất vấn tại
Kỳ họp thứ 23 HĐND tỉnh

Hà Tĩnh, ngày tháng 12 năm 2024

Kính gửi: Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh

Thực hiện Văn bản số 660/HĐND ngày 26/11/2024 của Hội đồng nhân dân tỉnh về việc đề nghị chuẩn bị trả lời chất vấn tại Kỳ họp thứ 23 Hội đồng nhân dân tỉnh; sau khi nghiên cứu các nội dung câu hỏi liên quan, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch trả lời như sau:

Câu 1: Dự án xây dựng Bảo tàng Hà Tĩnh dự kiến sẽ khởi công trong quý I/2025. Đề nghị UBND tỉnh cho biết những giải pháp để Bảo tàng thực sự là công trình văn hóa phát huy cao công năng, phù hợp với điều kiện thời tiết, khí hậu của Hà Tĩnh. Trong thời gian chờ xây dựng, phương án lưu giữ, bảo quản các hiện vật thế nào để tránh hư hỏng, thất lạc.

Trả lời:

Theo kế hoạch, Quý I năm 2025, Dự án xây dựng Bảo tàng tỉnh sẽ được khởi công và để thực sự là một công trình văn hóa phát huy cao công năng phù hợp với điều kiện thời tiết khí hậu Hà Tĩnh, UBND tỉnh sẽ có những giải pháp như sau:

- Bảo tàng Hà Tĩnh là một công trình kiến trúc kiên cố, khép kín nên sẽ bố trí không gian trưng bày trong nhà, trưng bày ngoài trời phù hợp với từng loại hiện vật, tài liệu theo từng chuyên đề và chủng loại như: hiện vật giấy, gỗ, vải, đồng, sắt, nhằm trưng bày, bảo quản hiện vật đúng quy trình để khai thác hết công năng sử dụng trong mọi điều kiện thời tiết.

- Trong thời gian chờ xây dựng bảo tàng mới, UBND tỉnh sẽ chỉ đạo Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch triển khai một số phương án lưu giữ và bảo quản tài liệu hiện vật để tránh hư hỏng, mất mát, thất lạc như sau:

Thứ nhất, Bảo tàng tỉnh hiện nay có trên 13.000 tài liệu hiện vật được chia thành 35 bộ sưu tập khác nhau liên quan đến lịch sử tự nhiên và lịch sử xã hội của tỉnh Hà Tĩnh qua các thời kỳ lịch sử. Bảo tàng mới được xây dựng ở địa điểm xa

cơ quan Bảo tàng tỉnh đang làm việc và kho bảo quản hiện vật nên không ảnh hưởng, xâm hại trực tiếp đến hệ thống hiện vật đang được lưu giữ tại Bảo tàng. Tuy nhiên, sau khi nhà Bảo tàng mới hoàn thiện, quá trình vận chuyển hiện vật từ kho bảo tàng đến nhà Bảo tàng mới, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch sẽ xây dựng phương án đảm bảo an toàn để tránh hiện vật bị thất lạc, hư hỏng.

Thứ hai, trong quá trình xây dựng Bảo tàng mới, UBND tỉnh sẽ chỉ đạo Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch xây dựng Đề án nghiên cứu, sưu tầm, kiểm kê, bảo quản và phục chế tài liệu, hiện vật của Bảo tàng tỉnh giai đoạn 2025-2030 làm cơ sở cho việc sưu tầm, phục chế, bổ sung các tài liệu hiện vật phục vụ trưng bày tại nhà bảo tàng mới.

Câu 2: Hiện nay, việc lưu giữ, bảo quản sắc phong của các triều vua thời phong kiến tại các di tích lịch sử văn hóa trên địa bàn tỉnh chưa được quan tâm đúng mức, chủ yếu do các dòng họ tự bảo quản nên các sắc phong bị mất mát, hư hỏng, mục nát theo thời gian. Đề nghị UBND tỉnh cho biết thực trạng và giải pháp trong thời gian tới.

Trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh hiện nay có hàng ngàn sắc phong đang được bảo quản tại các cơ sở thờ tự như: đền, chùa, miếu mạo, tư gia, nhà thờ dòng họ và Bảo tàng tỉnh. Trong đó, có hàng trăm sắc phong đã được phiên âm, dịch nghĩa xuất bản thành sách góp phần quan trọng trong việc nghiên cứu danh nhân, dòng họ; lịch sử, văn hóa của địa phương và của tỉnh. Sắc phong là loại hình di sản văn hóa độc bản có giá trị, phản ánh nhiều mặt về đời sống lịch sử văn hóa của cá nhân, cộng đồng, đất nước qua các giai đoạn lịch sử. Hiện nay, một phần sắc phong đã bị hư hỏng xuống cấp, do đó để loại hình di sản này tiếp tục được bảo quản, lưu giữ và phát huy có hiệu quả, UBND tỉnh Hà Tĩnh có những giải pháp như sau:

Thứ nhất, Đẩy mạnh công tác tổ chức sưu tầm, kiểm kê hệ thống sắc phong trên toàn tỉnh, trên cơ sở đó đánh giá, phân loại sắc phong để có chế độ bảo vệ, bảo quản phù hợp theo đúng quy trình kỹ thuật.

Thứ hai, Triển khai số hóa, dịch thuật, phục chế hệ thống sắc phong để lưu giữ, bảo quản hiện vật tránh bị hư hỏng, mất mát nhằm phát huy lâu dài nguồn tư liệu quý giá này.

Thứ ba, Ban hành chính sách hỗ trợ kinh phí, chuyên môn kỹ thuật cho việc bảo quản, phục hồi, phục chế các sắc phong; đồng thời đẩy mạnh xã hội hóa công

tác bảo vệ, bảo quản sắc phong và tạo điều kiện thuận lợi để cộng đồng và chủ sở hữu hiện vật trên địa bàn tỉnh cùng tham gia.

Câu 3: Hà Tĩnh hiện có 5 di sản văn hóa được UNESCO ghi danh. Tuy vậy, việc khai thác, phát huy các giá trị di sản còn hạn chế. Đề nghị UBND tỉnh cho biết nguyên nhân, giải pháp trong thời gian tới.

Trả lời:

Hà Tĩnh hiện nay có 5 di sản văn hóa được UNESCO ghi danh là: Dân ca Ví, Giặm Nghệ Tĩnh, Ca trù; Mộc bản Trường học Phúc Giang, Hoàng hoa sứ trình đồ, Văn bản Hán Nôm làng Trường Lưu. Trong những năm qua, tỉnh Hà Tĩnh đã triển khai đồng bộ nhiều giải pháp để bảo tồn và phát triển các loại hình di sản văn hóa trên và đạt được kết quả khá nổi bật. Tiêu biểu là Dân ca Ví, Giặm ngày càng lan tỏa, đi sâu vào đời sống văn hóa tinh thần của nhân dân; Ca trù tiếp tục được bảo tồn, duy trì, ngày càng có thêm nhiều người quan tâm, chung tay bảo vệ, từng bước tránh khỏi nguy cơ mai một. Toàn tỉnh hiện có 209 Câu lạc bộ Dân ca Ví, Giặm, 2 CLB Ca trù và 3 CLB Trò Kiều; 3 Nghệ nhân nhân dân, 22 Nghệ nhân ưu tú, 48 nghệ nhân dân gian trong lĩnh vực di sản văn hóa phi vật thể... Các di sản văn hóa của Làng Trường Lưu được UNESCO ghi danh đã được nhiều nhà khoa học, cơ quan nghiên cứu trong và ngoài nước quan tâm tìm đến nghiên cứu, khai thác, tìm hiểu... Những kết quả nêu trên là đáng ghi nhận nhưng vẫn chưa đáp ứng được kỳ vọng của lãnh đạo và Nhân dân tỉnh nhà, đặc biệt trong việc bảo tồn phát huy giá trị di sản gắn với khai thác phát triển du lịch.

Nguyên nhân:

- Các di sản nêu trên được UNESCO ghi danh đều thuộc loại hình văn hóa phi vật thể, nên việc bảo tồn và phát huy gặp nhiều khó khăn hơn so với các loại hình di sản văn hóa vật thể (đình, chùa, miếu, cảnh quan thiên nhiên). Đặc biệt, trong thời đại công nghiệp hóa, khoa học công nghệ phát triển thì các hình thức diễn xướng văn hóa truyền thống như: Dân ca Ví, Giặm, Ca trù, trò Kiều ngày càng bị lấn át. Các di sản văn hóa đã được Ủy ban Chương trình Ký ức thế giới Khu vực Châu Á - Thái Bình Dương ghi danh tại làng Trường Lưu hiện nay đều là các “di sản tĩnh” (Mộc bản, tài liệu bản đồ, sắc phong) do đó cũng chỉ là đối tượng của một số ít cơ quan nghiên cứu về khoa học xã hội nhân văn, các nhà khoa học, nhà nghiên cứu văn hóa đến nghiên cứu, tìm hiểu. Mặt khác, dù đã được quan tâm nhưng đến nay các di sản trên chưa được đầu tư tương xứng cho công tác bảo tồn

để phát huy các di sản văn hóa có hiệu quả gắn với khai thác, phát triển du lịch, kinh tế - xã hội của tỉnh.

Giải pháp:

Để khắc phục những hạn chế nêu trên, trong thời gian tới, UBND tỉnh sẽ chỉ đạo Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch, các Sở, ngành liên quan, UBND các huyện, thành phố, thị xã thực hiện một số giải pháp cơ bản sau:

- Tiếp tục xây dựng và ban hành chính sách về bảo tồn và phát huy các giá trị di sản một cách có khoa học, trong đó phân kỳ giai đoạn, phân loại chính xác đối với từng loại di sản để có phương án bảo tồn và phát huy phù hợp. Tăng nguồn ngân sách và đẩy mạnh huy động các nguồn lực để thực hiện các giải pháp cho công tác phát huy có hiệu quả các di sản văn hóa phi vật thể nêu trên.

- Đẩy mạnh công tác nghiên cứu, sưu tầm, số hóa, bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hoá phi vật thể; các loại hình nghệ thuật, dân ca dân vũ của từng địa phương. Kết hợp hài hoà việc bảo tồn và phát huy hiệu quả giá trị di sản văn hoá, tạo sản phẩm du lịch để gắn với các hoạt động phát triển kinh tế, du lịch bền vững.

- Tăng cường tập huấn, bồi dưỡng, nâng cao năng lực trình độ cho đội ngũ cán bộ quản lý văn hóa từ tỉnh đến cơ sở, cho lực lượng nghệ nhân nắm giữ tri thức về văn hóa dân gian. Định kỳ tổ chức liên hoan Dân ca Ví, Giặm cấp huyện, cấp tỉnh và liên tỉnh Nghệ An - Hà Tĩnh, tổ chức Festival Dân ca Ví, giặm, tổ chức liên hoan Ca trù tại huyện Nghi Xuân và tham gia liên hoan Ca trù toàn quốc...

- Chỉ đạo UBND huyện Can Lộc hoàn thành quy hoạch để kịp thời xây dựng Trung tâm văn hóa Trường Lưu, huyện Can Lộc thành địa điểm hoạt động văn hóa du lịch nhằm quảng bá, phát huy các giá trị của Mộc bản Trường học Phúc Giang, Hoàng Hoa sứ trình đồ, Văn bản Hán Nôm và các di sản văn hóa vật thể, phi vật thể của làng Trường Lưu.

- Đẩy mạnh giới thiệu quảng bá di sản trên các nền tảng số, phương tiện truyền thông nhằm lan tỏa giá trị di sản di sản đến nhân dân cả nước và quốc tế nhằm bảo tồn, khai thác phát huy giá trị 5 di sản UNESCO của tỉnh Hà Tĩnh mới thực sự bền vững.

Câu 4: Hiện nay, UBND tỉnh chưa ban hành văn bản hướng dẫn theo quy định tại Điều 17, 18 của Thông tư 04/2023/TT-BTC ngày 19/01/2023 của Bộ Tài chính, dẫn đến công tác thu - chi tài chính, quản lý, sử dụng tiền công

đức, tài trợ và tổ chức lễ hội tại các di tích thực hiện không thống nhất, dễ phát sinh tiêu cực. Đề nghị UBND tỉnh cho biết nguyên nhân và giải pháp thời gian tới.

Trả lời:

Thông tư số 04/2023/TT-BTC ngày 19/01/2023 của Bộ Tài chính có hiệu lực từ ngày 19/3/2023 và để triển khai thực hiện Điều 17, điều 18 của Thông tư, UBND tỉnh đã thành lập đoàn kiểm tra các di tích do các đơn vị sự nghiệp cấp tỉnh quản lý (Quyết định số 337/QĐ-UBND ngày 29/01/2024 về việc thành lập đoàn kiểm tra..). Sau khi kết thúc kiểm tra, UBND tỉnh đã có Văn bản số 1840/UBND-VX ngày 04/4/2024, báo cáo Bộ Tài chính về kết quả kiểm tra việc quản lý tiền công đức, tài trợ tại các di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn tỉnh.

UBND tỉnh đã chỉ đạo Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch phối hợp với các Sở, ngành và địa phương tham mưu Văn bản hướng dẫn thực hiện Thông tư số 04/2023/TT-BTC về việc quản lý tiền công đức, tài trợ và tổ chức lễ hội đảm bảo đúng quy định, thống nhất trên địa bàn tỉnh. Đến nay, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã xây dựng Dự thảo Quyết định “Quy định việc quản lý, thu chi tài chính cho công tác tổ chức lễ hội và tiền công đức, tài trợ cho di tích và hoạt động lễ hội trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh” và đã xin ý kiến của các địa phương và Ban quản lý di tích lần thứ 3 (Văn bản số 2114/SVHTTDL-QLVH₄ ngày 29/11/2024) để tiếp thu, chỉnh sửa Dự thảo Quyết định. Sau khi hoàn thiện Dự thảo quyết định hướng dẫn thực hiện, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch báo cáo, tham mưu UBND tỉnh ban hành để kịp thời triển khai.

Trên đây là nội dung trả lời chất vấn đại biểu tại kỳ họp 23, Hội đồng nhân dân tỉnh, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch báo cáo, kính trình Thường trực HĐND tỉnh theo dõi, chỉ đạo./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Văn phòng Đoàn ĐBQH và HĐND tỉnh;
- Ban Văn hóa xã hội (HĐND tỉnh);
- Đ/c Giám đốc Sở, các PGĐ Sở;
- Lưu: VT, VP.

GIÁM ĐỐC

Nguyễn Viết Trường

